

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 572

Kütahya Milletvekili Ahmet Ekici ve 3 Arkadaşının, 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi, Geçici 4 üncü Madenin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (2/446)

TBMM Anavatan Partisi

Sayı : 11-871162

Grup Başkanlığı

13.5.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi, Geçici 4 üncü Madenin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde eklenmesi hakkında Kanun teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Mehmet Topaç
Uşak

Ahmet Ekici
Kütahya

Işlay Saygın
İzmir

Mümtaz Güler
Uşak

3213 SAYILI MADEN KANUNUNUN 2 NCI MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ, GEÇİCİ 4 ÜNCÜ MADDENİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI VE BU KANUNA BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ GEREKÇESİ

6309 sayılı Kanun döneminde Taşocakları Nizamnamesine göre işlem görüp bilahare yeni çıkan 3213 sayılı Kanun kapsamına alınmış olan taşocağı maddeleriyle ilgili ruhsat sahiplerinin bir kısmı, yeni kanunun ilgili hükümleri gereğince zamanında müracaat edip intibaklarını yaptırmışlar, diğer bir kısmı ise, sözkonusu taşocağı maddelerinin bazılarının (kalker, kireçtaşı v.s.) yeni Kanun kapsamında mütalaa edilip edilmemesi hususunda beliren tereddütler nedeniyle, bu kabil yeni sahalara, Maden Kanunu çıktıktan sonraki tarihlerde dahi, Maden Kanununa göre değil de Taşocakları Nizamnamesine göre müracaat eden ve özel idarelerden ruhsat alan şahıslar bulunmaktadır.

Taşocakları Nizamnamesine göre ruhsat süreleri sona ermiş veya ermek üzere olup bu kabil taşocağı ruhsatı sahiplerinden birçoğu, mezkûr taşocağı ruhsatları Özel İdare müdürlüklerince temdit edilmediğinden Maden Kanununa göre yeni ruhsatname almak yada eski ruhsatnamelerini yenilemek üzere, gruplar halinde Maden Dairesine başvurumaktadırlar.

Ayrıca, 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesi kapsamında kalker ve diğer taşların bulunması sebebiyle Karayolları, DSİ gibi kamu kuruluşlarınca bugüne kadar sadece ağrega, kırmataş v.b. elde etmek için kullanmakta olduğu bütün taşocağı maddeleri sanayi madeni sayıldığından, 3213 sayılı Kanunun bu maddeler yönünden uygulanmasının Karayolları Genel Müdürlüğü gibi bütün ülke düzeyinde faaliyet gösteren

kamu kuruluşlarının çalışmalarını büyük ölçüde aksattığı ve misal olarak son yıllarda üzerinde önemle durulan Otoyol ve baraj çalışmalarının yürütülmesini oldukça güçleştirdiği anlaşılmıştır.

Sayıları yaklaşık 100 000'i bulan bu irili ufaklı taşocaklarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında henüz tescil kayıtları bulunmadığından, mevcut kadro ile bu hakların tescil edilmesi, ruhsatlarının verilmesi ve müteakip işlemlerinin yürütülmesi bugün için imkân dahilinde görülmemektedir. Bu itibarla ötedenberi çalışan ve sahalarında yatırım yapmış olan ruhsat sahiplerinin işlerinde devamının sağlanması, yeni Maden Kanununa göre müracaatta bulunmuş olan şahıslarla olacak ihtilafların önlenmesi ve müktesep haklarının korunması bakımından, bu sahaların özel idarelerce işletilmesi taşocakları nizamnamesine göre işletilmesinin sağlanması gerekli görülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

1 inci Madde de 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin III. fıkrasındaki Sanayi Madenleri genel gerekçeye uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

2 nci maddede; genel gerekçede izah edilen aksamaların giderilebilmesi gayesiyle 3213 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kaldırılarak, geçici 8 inci madde ilave edilmiştir.

3 ve 4 üncü maddeler yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu

Esas No. : 2/446

Karar No. : 9

15.5.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Kütahya Milletvekili Ahmet Ekiçi ve 3 Arkadaşının 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi, Geçici 4 üncü Maddenin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi» Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Bakanlık temsilcilerinin de katıldığı, Komisyonumuzun 15.4.1987 tarihli 4 üncü birleşiminde yaptığı toplantıda görüşmeye başlanıldı.

İçtüzüğün 75 inci maddesi gereğince kanun teklifi sahiplerine tamamlattırılan madde gerekçeleri ile gene teklif sahiplerince eksikleri tamamlanarak verilen genel gerekçe komisyon üyelerine dağıtıldı. Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerinin müzakeresine geçildi.

1. — 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin «III - Sanayi Madenleri» fıkrasında değişiklik yapan teklifin 1 inci maddesinin başlangıcındaki «Ve maddenin sonuna iki fıkra eklenmiştir», tabiri, mezkûr fıkralar gerçekte «III - Sanayi Madenleri» fıkrasına ilave edildiği için madde metninden çıkarılmıştır.

2. — Teklifin gene 1 inci maddesiyle, 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin «III - Sanayi Madenleri» fıkrasında yapılan değişiklikteki, gerek maden isimlerinin genel gerekçeye uygun hale getirilmesi ve gerekse fıkraya eklenen birinci paragrafın daha sarıhleştirilmesi uygun görülerek bu fıkra yeniden tanzim edilmiş ve bu meyanda maden isimlerinde baskı hatası olduğu tespit edilenler düzeltilmiştir. Taddil edilen metindeki «Mermer» tabirini takip eden «Oniks mermeri» ibaresinin metne alınış sebebi; 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin «IV - Kıymetli Taşlar» fıkrasında bulunan Oniks'in mermer karakterli olanlarının tabrikattaki karşılığını gidermek içindir.

3. — 3213 Sayılı Maden Kanununa Geçici 8 inci Madde eklenmesiyle ilgili, Kanun teklifinin 3 üncü maddesindeki Geçici 8 inci maddeye, açıklık getirilebilmesi için Geçici 8 inci madde yeniden tanzim edilmiştir.

4. — Kanun Teklifinin 2, 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca; kanun teklifinin içtüzüğün 53 üncü maddesine göre Genel Kurulda öncelikle görüşülmesine karar verilmiştir.

İş bu raporumuz Genel Kurulun olurlarına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Fahir Sabuniş</i> Bursa	Başkanvekili <i>Cevdet Karakurt</i> Diyarbakır	Sözcü <i>Mustafa Şahin</i> Kayseri
Üye <i>Fenni İslimyeli</i> Balıkesir	Üye <i>Turgut Yaşar Gülez</i> Bolu	Üye <i>Kemal İğrek</i> Bursa
Üye <i>Hayrettin Ozansoy</i> Diyarbakır	Üye <i>Hilmi Nalbantoğlu</i> Erzurum	Üye <i>Kâmran Karaman</i> Hatay
Üye <i>Nihat Harmancı</i> Konya		Üye <i>Mustafa Demir</i> Şanlıurfa

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ AHMET EKİCİ VE
3 ARKADAŞININ TEKLİFİ

3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi, Geçici 4 üncü Maddenin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin III Sanayi Madenleri fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna iki fıkra eklenmiştir.

III. Sanayi Madenleri :

Birleşiminde en az % 30 Al_2O_3 ihtiva eden killer, Bentonit, Kaolen, Şiferton, Atapuljit, Alunit (Şap), Sodyum, Potasyum, Lityum, Magnezyum, Vollastonit, Talk, Pirofillit, Diatomit, Zeolit, Sillimanit, Andaluzit, Disten, Apatit, Amyant, Manyezit, Trona, Perlit, Grafit, Kükürt, Florit, Zımparataşı, Barit, Stronsiyum, Kuvars, Kuvarsit ve birleşiminde en az % 90 SiO_2 ihtiva eden kuvars kumu, Bor tuzları veya bünyesinde en az % 10 B_2O_3 bulunan diğer Bor mineralleri, Mika, Vermikült, kesilip parlatılabilir cinsten mermer ve diğer taşlar, Dolomit, Nefelinli Siyanit, Ponza, Kalsedon.

Kesilip, parlatılabilme özelliğini taşımayan kaba inşaat veya yol yapımında kullanılan mıcır v.b. taşlar bu kanunun kapsamı dışındadır.

Ancak, yürürlükte olan taşocağı ruhsatı sahasında işletmeye elverişli olan maddenin rezerv durumu da dikkate alınarak sanayinin hammaddesi veya ihrac konusu olduğunun, ruhsat sahibince belgelenmesi halinde bu madde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile Maden Kanunu kapsamına alınabilir.

MADDE 2. — 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 4 üncü Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin III - Sanayi madenleri fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

III - Sanayi Madenleri :

Birleşiminde en az % 30 Al_2O_3 ihtiva eden killer, kaolen, şiferton, Bentonit (İllit, loglinit, Montmorillonit, Notronit, Saponit, Hektorit, Baydilit), Atapuljit, (Poligorskit), Alunit (şap), Sodyum, Potasyum, Lityum, Kalsiyum, Magnezyum, (Anion ve katyon olarak) tuzları (Tuz Kanunu hükümleri mahfuzdur). Vollastonit, Talk, Steattit, Pirofillit, Diatomit, Dunit, Zeolit, Sillimanit, Andaluzit, Dumortiorit, Disten (Kyanit), Fosfat, Apatit, Amyant, Manyezit, Trona (Tabii Soda), Perlit, Grafit, Kükürt, Flüorit, Kriyolit, Zımpara taşı (Diyaspor), Barit Stronsiyum tuzu (Selestin), Kuvars, Kuvarsit ve birleşiminde en az % 90 SiO_2 ihtiva eden kuvars kumu, Bor tuzları (Kolemanit, Ulexit, Borasit, Tiskal, Pandermit) veya bünyesinde en az % 10 B_2O_3 bulunan diğer bor mineralleri, Feldispat (Feldispat ve feldispatoid grubu minaraller), Mika (Biyotit, Muskovit, Serisit, Lepidolit, Flosopit Vermikülit, kesilip parlatılarak kullanılacak olan Mermer, oniks mermeri ve diğer taşlar, Dolomit, Nefelinli Siyanit, Ponza, Kalsedon.

Kesilip parlatılabilme özelliğini taşımayan kaba inşaat veya yol yapımı gibi v.s. işlerde kullanılan taşlar bu kanunun kapsamı dışındadır.

Ancak yürürlükte olan taşocağı ruhsatı sahasında işletmeye elverişli olan maddenin rezerv durumu da dikkate alınarak sanayinin hammaddesi veya ihrac konusu olduğunun, ruhsat sahibince belgelenmesi halinde bu madde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile Maden Kanunu kapsamına alınabilir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Kütahya Milletvekili Ahmet Ekici ve
3 Arkadaşının Teklifi)

MADDE 3. — 3213 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki Geçici 8 inci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8. — 3213 sayılı Maden Kanununun yayımı tarihinden bugüne kadar önce Taşocağı Nizamnamesine göre ruhsat alan ve bu kanun kapsamına giren haklar müktesep hak olarak bu Kanun kapsamında kalabilir. 3213 sayılı Kanun kapsamından çıkmak isteyenlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca maden sicilinden silinmek üzere müracaat etmeleri gereklidir.

3213 sayılı Kanunun yayımı tarihinde Maden Kanunu kapsamına alınması için müracaat etmemiş olan ve Taşocakları Nizamnamesine göre verilen ruhsatların 15.6.1985'den itibaren her türlü temdit ve ruhsat verme işlemlerinin ise Taşocakları Nizamnamesine göre yürütülmesine İl Özel İdareleri yetkilidir.

Yürürlük :

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — 3213 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki geçici 8 inci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8. — 3213 sayılı Maden Kanununun yayımı tarihinden bu kanunun yürürlük tarihine kadar Taşocakları Nizamnamesine göre aldıkları ruhsatları Maden Kanunu kapsamına intibak ettirenler, müktesep hak olarak Maden Kanunu kapsamında kalabilir. 3213 sayılı Kanun kapsamından çıkmak isteyenlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca Maden Sicilinden silinmek üzere müracaat etmeleri gereklidir. Sicilden silinen haklar Taşocakları Nizamnamesi hükümlerine göre işleme tabi tutularak yürütülür.

3213 sayılı Maden Kanununun kapsamına alınması için intibak yaptırmamış olan ve Taşocakları Nizamnamesine göre verilen ruhsatların 15.6.1985'den itibaren her türlü temdit ve ruhsat verme işlemlerinin ise Taşocakları Nizamnamesine göre yürütülmesine İl Özel İdareleri yetkilidir.

Yürürlük

MADD 4. — Teklifin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 5. — Teklifin 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.